

”Se mikä tulee ihmisestä ulos”

”Ei ihmistä voi saastuttaa mikään, mikä tulee häneen ulkoapäin. Se ihmisen saastuttaa, mikä tulee hänen sisältään ulos.” (Mark. 7:15.)

Avaintekstit:

Mark. 7;
Jes. 29:13, RK 2012;
2. Moos. 20:12;
Mark. 8:11–21.

Tällä viikolla tutkistelun kohteena ovat Markuksen evankeliumin 7. luku ja 8. luvun ensimmäinen puolisko. Seitsemännen luvun alussa Jeesus aiheuttaa närää sillä, että hän hylkää uskonnollisen perinteen. Hän tekee sen kuitenkin tavalla, joka tukee asiaa, joka on syvästi merkityksellinen nykypäivän kristilliselle elämälle.

Sitten Jeesus esittää arvoituksen, joka avaa oven aitoon ymmärrykseen siitä, mistä uskossa on todella kyse.

Tämän jälkeen hän menee Tyrokseen ja Sidoniin ja kohtaa naisen, joka on ainoa henkilö evankeliumeissa, joka koskaan voitti väittelyn Jeesuksen kanssa. Jeesuksen kohtaaminen naisen kanssa on epätavallinen, ja kohtaamisessa esiintyy salaista viestintää, johon nainen tarttuu, ja naisen uskon tähden Jeesus suostuu tämän pyyntöön.

Markuksen evankeliumin 7. luvussa on toinenkin parantamistapaus. Tämän parantamisen myötä paljastuu tärkeä totuus siitä, että olivatpa ihmeet kuinka vaikuttavia tahansa, ne eivät useinkaan yksin riitä avaamaan ihmisten sydäntä totuudelle. Ihmeet eivät saaneet aikaan mitään hyvää uskonnollisten johtajien kohdalla, jotka olivat päättäneet hylätä Jeesuksen.

Markuksen evankeliumin 8. luvussa tarkastellaan leivän merkitystä opetuksen ja perinteiden symbolina. Nämä kertomukset sisältävät suurenmoisia opetuksia uskonnollisen elämän tarkoituksesta ja käytännöstä.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 10.8.2024

IHMISTEN PERINTEET VASTAAN JUMALAN KÄSKYT

Lue Mark. 7:1-13. Mitä oleellisia totuuksia tässä esitetään?

On helppo kuvitella, että tutkittuaan tätä kohtaa kirkossa lapset tulevat kotiin ja kertovat äidilleen, ettei heidän tarvitse pestä käsiään ennen syömistä, koska Jeesus sanoi niin. Kerptomuksessa ei kuitenkaan ole kyse hygieniasta.

Jeesuksen aikoina monet olivat huolissaan rituaalisesta puhtaudesta. Uuden ja Vanhan testamentin välisenä aikana ajatus käsien pesemisestä rituaalisen puhtauden säilyttämiseksi ulotettiin koskemaan tavallisia ihmisiä, vaikka määräys koski alun perin vain Vanhan testamentin pappeja (2. Moos. 30:17-21). Tämän uuden käsityksen mukaisesti uskonnolliset johtajat valittavat Jeesukselle hänen opetuslapsistaan.

Jeesus ei suoraan vastaa hänelle esitettyyn kysymykseen. Sen sijaan hän puolustaa opetuslapsiaan kaksitahoisella vastauksella. Ensinnäkin hän lainaa Jesajan kirjan vaikuttavia sanoja, joilla nuhdellaan kansaa siitä, että se kunnioittaa Jumalaa vain huuliillaan, mutta sen sydän on kaukana hänestä (Jes. 29:13). Jesajan teksti tuomitsee ihmisten perinnäissääntöjen laittamisen Jumalan käskyjen tilalle.

Vastauksensa toisessa osassa Jeesus lainaa Jumalan käskyä, jonka mukaan ihmisen tulee kunnioittaa vanhempiaan (2. Moos. 20:12) eli huolehtia heistä heidän vanhuudessaan. Jeesus vertaa tätä periaatetta uskonnolliseen perinteeseen, jossa voitiin antaa jotakin lahjaksi Jumalalle (*korban*), ja silti käyttää sitä itse, mutta kieltää sen käyttö apua tarvitseville iäkkäiltä vanhemmilta. Kuvittelepa seuraava kohtaaminen: "Olen pahoillani, isä. Haluaisin mielelläni auttaa sinua, mutta annoin rahat temppelein hyväksi."

Juuri tällaista tekopyhyttä vastaan Jeesus hyökkää tinki-mättömästi. Jos ihmisten perinteet asetetaan Jumalan sanan yläpuolelle, syyllistytään syntiin.

Mikä oli siis vastaus fariseusten kysymykseen? Jeesus ei pidä vakuuttavana fariseusten vaatimusta käsien puhdistamisesta edellytyksenä sille, että ihminen olisi sopusoinnussa Jumalan tahdon kanssa. Sen sijaan hän korottaa lain käskyt ihmisten perinteiden yläpuolelle. (Ks. myös Mark. 1:44; Mark. 7:10-13; Mark. 10:3-8; Mark. 12:26, 29-31.)

Voiko meillä olla joitakin "perinteitä", jotka ovat ristiriidassa Jumalan lain periaatteiden kanssa?

PUHTAAT KÄDET VAI PUHDAS SYDÄN?

Lue Mark. 7:14-19. Mitä Jeesus tarkoitti jakeessa 15 esittämällään arvoituksella?

Jeesuksen sanat tässä tekstissä ovat arvoitus monille, jotka pohtivat suhdettaan 3. Mooseksen kirjan 11. luvun opetukseen puhtaista ja saastaisista ruoista. Poistaako Jeesus ruokarajoitteet? Ovatko adventistit väärässä opettaessaan, että jos syömme lihaa, sen tulisi olla puhtaiden eläinten lihaa?

Ensinnäkin olisi outoa, jos Jeesus yhtäkkiä Mark. 7:14-19 hylkäisi Mooseksen ohjeet, kun hän on juuri aiemmin Mark. 7:6-13 puolustanut Mooseksen lakeja ihmisten perinnäissääntöjä vastaan. Toiseksi sillä traditiolla, jota fariseukset kannattivat, ei ole perustaa Vanhassa testamentissa; ruokia koskevat lait sitä vastoin löytyvät sieltä. Kolmanneksi kun Mark. 7:19 sanotaan, että Jeesus puhdistaa kaiken ruoan, sillä ei tarkoiteta, että ruokalait kumottaisiin, vaan että fariseusten itse keksimä kosketussaastumisen perinne oli pätemätön. Hyvä esimerkki tällaisesta oli väärä käsitys siitä, että jos ihminen voi saastua joutuessaan kosketuksiin pakanoiden kanssa, hän voi saastua myös koskiessaan ruokaan, jota pakanat ovat koskettaneet.

Lue Mark. 7:20-23. Minkä Jeesus sanoi saastuttavan ihmisen?

Jakeessa 19 Jeesus huomauttaa, että ruoka ei mene sydämeen, vaan vatsaan, josta se suoliston kautta ulostuu. Jakeessa 21-23 hän sanoo, että pahuus tulee ihmisen sydäimestä, hänen persoonansa keskuksesta. Hän esittää listan paheista, jotka alkavat pahoista ajatuksista ja päättyvät lopulta pahoihin tekoihin.

Kun pajojen tekojen luetteloon lisätään viittaus viidenteen käskyyn (löytyy Mark. 7:10), jokainen kymmenen käskyn toisen taulun käskyistä on edustettuna listalla. Lisäksi Jeesus viittaa turhanaikaiseen Jumalan palvelemiseen (Mark. 7:7), jossa rikotaan ensimmäisen taulun neljän käskyn henkeä. Jeesus on siis vankka Jumalan lain puolustaja.

Sinulla voi olla oikea teologia, mutta kuka viime kädessä omistaa täysin sydämesi?

MURUJA KOIRAN- PENIKOILLE

Lue Mark. 7:24-30. Mitä tärkeitä opetuksia kertomuksesta löytyy?

Eilisen tutkisteluosuuden haastavan tekstin tavoin tämänkin päivän kertomus herättää hankalia kysymyksiä. Miksi Jeesus vastaa niin tylästi tälle naiselle, kutsuen tätä jopa koiraksi?

Jeesus ei selitä sanojaan avoimesti, mutta kaksi asiaa hänen naiselle antamassaan vastauksessa viittaavat siihen, mitä hän haluaa opettaa: 1) Jakeessa 27 hän sanoo, että lasten pitää tulla ensin ravituiksi. Jos on olemassa "ensimmäinen", sitä loogisesti seuraa jokin "toinen". 2) Näistä toisista Jeesus käyttää sanan "koira" hellittelymuotoa, joka ei tarkoita koiranpentuja, vaan tässä asiayhteydessä koiria, joilla on lupa tulla talon sisälle, toisin kuin katukoirilla. Nainen tarttuu näihin kahteen asiaan vastatessaan Jeesukselle, mikä auttaa selittämään hänen vastaustaan.

Naisen vastaus on melko terävä. Hän sanoo: "Herra, saavathan koiratkin pöydän alla syödä lapsilta putoilevia palasia." (Mark. 7:28.)

Kuinka nainen keksi tällaisen vastauksen Jeesukselle? Varmasti rakkaus omaa tyttärtä kohtaan auttoi häntä puskemaan eteenpäin. Jeesuksen sanoissa oli ollut myös rohkaisua hänelle. Jeesus sanoi: "ensin", mikä viittasi siihen, että sen jälkeen tulisi muiden vuoro. Lisäksi Jeesus antoi ymmärtää, että nainen oli pöydän alla oleva koira. Kuten taloon pöydän alle päästetty koira, nainen oli nyt Jeesuksen jalkojen juuressa anomassa jotakin tyttärelleen. Nainen päätti vaatia koiran oikeutta lattialle pudonneeseen ruokaan.

Naisen vastaus paljastaa hänen uskonsa. Kutsumalla muruseksi sitä suurta ihmettä, että Jeesus parantaisi hänen tyttärensä etäältä, osoitti, että hän piti Jeesuksen voimaa erityisen suurena (Jos tällainen suuri ihme oli vain murunen, minkälainen kokonainen leipä olisi?) ja ajatteli, että hänen pyyntönsä suostuminen oli Jeesukselle vain pikku juttu. Jeesus liikkui tästä ja suostui naisen pyyntöön.

"Menettelyllään naista kohtaan Jeesus osoitti, että tämä, jota oli pidetty hylkiönä, ei enää ollut muukalainen vaan Jumalan perheen jäsen. Jumalan lapsena hänellä on oikeus osallistua isänsä lahjoista." (4AO 345.)

Miksi ennakkoluuloisuus muita rotuja ja kansallisuuksia kohtaan on vastakkaista Jeesuksen opetukselle?

SIDOTTU KIELI

Lue Mark. 7:31-37. Kuka tuotiin Jeesuksen luo, ja mitä Jeesus teki hänen hyväkseen?

Jeesus ei kulkenut lyhintä reittiä palatessaan Tyroksen ja Sidonin seudulta Galileaan. Näyttää siltä, että hän meni Tyroksen alueelta ylös pohjoiseen ja Sidonin alueen läpi, sitten sisämaahan ja alas Galileanjärven koillispuolelle, josta hän lopulta saapui itse järven rannalle. Reitti kierteli ja kaarteli, varmaankin siksi, että näin Jeesus sai lisää aikaa opettaa opetuslapsiaan.

Tekstissä ei kerrota, kuka toi kyseisen miehen Jeesuksen luo, mutta hänen ongelmansa oli ilmiselvä: hän ei kuulut eikä pystynyt kunnolla puhumaan. Kuulon heikkeneminen eristää ihmiset ympäristöstään, ja jos ihminen on täysin kuuro, hänen voi olla haastavaa oppia puhumaan ollenkaan. Tämän miehen ongelma saattoi olla pitkäaikainen.

Jeesus ymmärtää miehen ahdingon ja vie hänet erilleen väkijoukosta. Herran tapa parantaa mies on kummallinen, erityisesti meistä nykyajan lukijoista. Jeesus laittaa sormensa miehen korviin, sylkee, koskettaa hänen kieltään ja huokaa. Jeesus koskettaa miehen niitä ruumiinosia, joissa vajavuutta esiintyy ja jotka hän aikoo parantaa, mutta miksi Jeesus huokaa? ” – hän huokasi ajatellessaan korvia, jotka eivät tahtoneet avautua totuudelle, ja kieliä, jotka kieltäytyivät tunnustamasta Lunastajaa.” (4AO 348.)

Jeesus teki ihmeen, jolla hän palautti miehen kuulon ja antoi hänelle kyvyn puhua selkeästi. Jeesuksen huokaus kuvasti niitä rajoja, jotka Jumala on asettanut itselleen koskien ihmisten vapautta valita. Hän ei pakota kenenkään tahtoa. Kaikki ovat vapaita valitsemaan, kenen he haluavat johtavan elämäänsä – elämän vai pimeyden ruhtinaan. Jeesus pystyi avaamaan kuurot korvat, mutta hän ei lähtenyt pakottamaan epäuskoisia sydämiä tunnustamaan hänen messiaanisuuttaan.

Tämä lyhyt kertomus havainnollistaa myös sitä, mitä Jumala voi tehdä niiden hyväksi, jotka halukkaasti kääntyvät hänen puoleensa. Kenties olet ollut pidättyväinen kertomaan uskostasi ja siten kokenut, että sinunkin kielesi on ollut sidottu. Tämä ihme tarjoaa rohkaisua kertoen siitä, että Herra Jeesus voi avata korvasi kuulemaan herkästi toisten tarpeita, ja hän voi vapauttaa kielesi niin, että olet aina valmis rohkaisemaan toisia heidän matkallaan.

VAROKAA PILAAN- TUNUTTA LEIPÄÄ

Lue Mark. 8:11-13. Mikä fariseusten lähestymistavassa tuotti Jeesukselle pettymyksen?

Miksi Jeesus ei osoittanut jumalallista voimaansa näille väittelijöille? Jo Mark. 3. luvun lopussa, jossa Jeesus puhuu synnistä Pyhää Henkeä vastaan, näimme, mistä fariseuksilla kiihasti. Jos joku haluaa tukkia korvansa ja ummistaa silmänsä, mikään uusi ihme, edes merkki taivaasta, ei voi vakuuttaa häntä. Ihmeetkään eivät riitä vakuuttamaan niitä, jotka ovat päättäneet olla uskomatta.

Lue Mark. 8:14-21. Mitä opetuslapset olivat unohtaneet, ja minkä asian Jeesus halusi unohtuksen varjolla nostaa esiin?

Jeesus varoittaa opetuslapsia fariseusten ja Herodeksen hapatteesta (Mark. 8:15), jolla hän tarkoitti heidän opetuksiaan (vrt. Matt. 16:12).

Opetuslapset luulevat hänen tarkoittavan, että heidän tulisi välttää kirjaimellisen leivän ostamista. Koska opetuslapset ymmärsivät asian väärin, Jeesus tapansa mukaan opastaa heitä. Hän esittää joukon kysymyksiä, joista ensimmäiset ovat retorisia. Niiden välityksellä hän ilmaisee pettymyksensä siitä, etteivät opetuslapset ole ymmärtäneet hänen tehtävänsä. Hänen sanoissaan on samoja kaikuja kuin Mark. 4:10-12, jossa hän puhuu ulkopuolisista, jotka eivät ymmärrä. Sanojen tarkoituksena on herättää opetuslapset heidän hengellisestä horroksestaan.

Mark. 8:19, 20 Jeesus esittää yksinkertaisia, tosiasioihin perustuvia kysymyksiä siitä, kuinka monta korillista leivänpalasia opetuslapset olivat keränneet sen jälkeen, kun Jeesus oli ruokkinut ensin 5 000 (Mark. 6:30-44) ja sitten 4 000 ihmistä (Mark. 8:1-10). Kysymysten tarkoituksena on osoittaa, että opetuslasten olisi pitänyt jo ymmärtää, ettei resurssien rajallisuus ollut mikään este Messiaalle. Jeesuksen viimeinen kysymys on jälleen retorinen: "Ettekö te vieläkään käsität?" (Mark. 8:21.) He olivat jo kokeneet paljon Jeesuksen kanssa.

Kuinka pidämme sydämemme avoimena Jumalan todellisuudelle ja hänen rakkaudelleen? Miksi toisinaan on niin helppo epäillä?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 4, s. 339–353 tai *Aikakausien Toivo*, s. 374–392 tai *Rakkaudella Isältä*, s. 292–305.

”Miten laajalle levinnyt onkaan tämä petollinen synti Heramme seuraajien keskuudessa nykyaikana kuten muinoinkin! Miten usein salainen itsekorotushalu turmeleekaan Kristukselle tekemämme palvelukset ja seurustelumme toistemme kanssa! Miten valmiit olemmekaan kiittämään itseämme ja odottamaan ylistystä ihmisiltä! Itserakkaus, halu kulkea helpompaa tietä kuin se minkä Jumala on määrännyt, johtaa ihmisoppien ja käsitysten asettamiseen Jumalan käskyjen edelle. Kristus lausuu omille opetuslapsilleen varoittavat sanansa: ’Varokaa ja kavahtakaa fariseusten hapatusta.’”

Kristuksen uskonto on itse rehellisyyttä. Into Jumalan kunnian puolesta on Pyhän Hengen aikaansaama vaikutin, jonka vain Hengen tehokas toiminta voi juurruttaa mieleen. Ai-noastaan Jumalan voima voi karkottaa itsekkyyden ja ulko-kultaisuuden. Tämä muutos on merkki hänen työstään. Kun omaksumamme usko hävittää itsekkyyden ja kerskailun, kun se saa meidät etsimään Jumalan kunniaa oman kunniamme asemesta, tiedämme sen olevan oikeata. ’Isä, kirkasta nimesi!’ (Joh. 12:28) oli Kristuksen elämän perussävel, ja jos seuraamme häntä, se on oleva meidänkin elämämme perussävel. Hän kehottaa meitä ’vaeltamaan, niinkuin hän vaelsi’, ja ’siitä me tiedämme hänet tuntevamme, että pidämme hänen käskynsä’ (1 Joh. 2:6, 3).” (4AO 353.)

Keskustelunaiheita:

1. Millaisten kristillisten käytäntöjen olet huomannut auttavan pitämään sydämen puhtaana?
2. Keitä ovat oman yhteisönne ”epäpuhtaat” ihmiset? Mitä voitte tehdä vetääksenne heitä evankeliumin äärelle?
3. Pohtikaa yhdessä, mitä voisitte tehdä edistääksenne sitä, että saisitte kerrottua evankeliumin yksinkertaisella tavalla lähimmäisillenne.
4. Lukekaa Mark. 8:1–10, jossa Jeesus ruokkii 4 000 ihmistä. Mitä merkitystä sillä on tekstin tulkinnan kannalta, että väkijoukko koostui todennäköisesti ei-juutalaisista? Miksi sillä ei tulisi olla mitään merkitystä?
5. Kuinka voimme varjella itseämme luontaiselta halulta korottaa itseämme?